



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **B. T. T.**, zastoupená Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 834/8, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**, se sídlem Praha 1, Loretánské náměstí 101/5, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2019, č. j. 11 A 228/2018-32,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2019, č. j. 11 A 228/2018-32, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně podala dne 11. 6. 2018 na Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále jen „zastupitelský úřad“) žádost o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, spojenou s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání této žádosti. Svou žádost odůvodnila tím, že se jí dne 31. 5. 2018 dvakrát nepodařilo rezervovat termín osobního podání žádosti o dané pobytové oprávnění. Měla za to, že systém pro rezervování termínů je nefunkční, dochází v něm k neoprávněným manipulacím zvnějšku a zastupitelský úřad sám nedodržuje pravidla stanovená pro objednávání.

[2] Usnesením ze dne 17. 7. 2018, č. j. 2671/2018-HANOKO-2, zastupitelský úřad zamítl žádost žalobkyně o upuštění od osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu a řízení o této žádosti podle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zastavil. Žalobkyně napadla toto rozhodnutí rozkladem, který ministr zahraničních věcí rozhodnutím ze dne 18. 9. 2018, č. j. 130867-3/2018-OPL, zamítl a rozhodnutí zastupitelského úřadu potvrdil; ztotožnil se přitom s jeho závěrem, že situace žalobkyně neodůvodňovala upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o dlouhodobý pobyt.

[3] Proti rozhodnutí o rozkladu brojila žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze, který rozsudkem ze dne 28. 2. 2019, č. j. 11 A 228/2018-32, napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud konstatoval, že pro posouzení, zda byly v daném případě dány důvody pro upuštění od osobního podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, respektive zda zastupitelský úřad postupoval správně, pokud zamítl žádost žalobkyně o upuštění od osobního podání žádosti o pobytové oprávnění a řízení zastavil, je nutné zabývat se tím, zda současný objednávací systém k podání žádostí o pobytová oprávnění vykazuje shodné nedostatky jako předešlý systém Visapoint a zda umožňuje žadatelům v přiměřeném časovém horizontu získat termín pro osobní podání žádosti.

[4] Systém objednávání termínů k podání žádostí o pobytový titul spočíval v rozhodné době v tom, že se žadatelé registrovali prostřednictvím e-mailu, který musel obsahovat předepsané údaje a přílohy, a především musel mít v předmětu uveden aktuální alfanumerický kód, který zastupitelský úřad zveřejňoval jednou za čtyři týdny v předem oznámený čas na svých webových stránkách. Termín k podání žádosti pak získali ti žadatelé, kteří daný e-mail se všemi náležitostmi a s aktuálním kódem zaslali na stanovenou adresu nejrychleji a vešli se do stanovené kapacity. Městský soud přisvědčil námitce žalobkyně, že popsaný systém nespĺňuje primární požadavek, který na něj klade aktuální judikatura Nejvyššího správního soudu (zejména rozsudky ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, ze dne 25. 10. 2018, č. j. 4 Azs 249/2018-49, a ze dne 5. 12. 2018, č. j. 1 Azs 195/2018-48), neboť žadatelům nezaručuje, že se jim podaří termín pro osobní podání žádosti o pobytové oprávnění skutečně sjednat, a to nejen v přiměřeném čase, ale vůbec někdy. Podstatou fungování posuzovaného systému je totiž v převažující míře náhoda, protože jádro úspěchu spočívá v tom, kterým ze žadatelů se podaří ve správný moment aktualizovat webovou stránku, na níž je aktuální kód zveřejňován, aby tento kód získali rychleji než ostatní. Městský soud z poznatků, které měl ze své úřední činnosti, jakož i z veřejně dostupných informací, dovodil, že žadatelé mají velmi nízkou šanci (kolem 6 %), že se jim podaří termín úspěšně sjednat. Proto bude podle něj docházet k situacím, ve kterých některý žadatel získá termín k podání žádosti hned při svém prvním pokusu, a naopak jiná osoba nebude mít úspěch dlouhé měsíce či neuspěje dokonce nikdy.

[5] Podle názoru městského soudu žalovaný dosud nenastavil systém podávání a vyřizování žádostí o pobytová oprávnění takovým způsobem, aby se i v náročné situaci zastupitelského úřadu poskytla každému z uchazečů reálná šance na objednání konkrétního termínu osobního podání žádosti. Popsaný systém registrace nezvýšil faktickou naději žalobkyně získat termín oproti původnímu systému Visapoint. Jakkoli žalobkyně doložila pouze dva neúspěšné pokusy o registraci v rámci jediného dne, je podle soudu důvodná její argumentace, že za účinnosti současného systému nemusí být úspěšná ani jindy v budoucnu. Situace žalobkyně tedy představovala *odůvodněný případ* ve smyslu § 169d odst. 3, věty první zákona o pobytu cizinců, ve kterém nebylo namístě trvat na požadavku osobního podání žádosti po předchozím sjednání termínu.

[6] Proti tomuto rozsudku brojí žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel městskému soudu vytýká nesprávný výklad pojmu *odůvodněný případ* ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Městský soud konstatoval, že podle dosavadní judikatury má stát povinnost umožnit žadatelům získat termín v přiměřené době, nikoli ihned, uznal také, že objednávací systém založený na registraci s využitím alfanumerického kódu upravuje některé aspekty sjednávání termínů pro podání pobytových žádostí vhodněji, než jak tomu bylo za účinnosti systému Visapoint; žadatelé mají především stejnou „startovací pozici“. Přesto však

pokračování

dospěl k nesprávnému závěru, že ani nový systém nezaručuje, že se žadateli podaří registrace v přiměřené době. Podle stěžovatele nelze vycházet ze statistik, s nimiž pracoval městský soud v napadeném rozsudku. Není totiž možné porovnávat počet odeslaných registračních e-mailů s počtem stanovených volných míst (v daném případě 60 míst). Důvodem je značný počet vícečetných pokusů o registraci zasláných jedním zájemcem. V dotčeném termínu dne 31. 5. 2018 v 16 hod. zaslalo celkem 2 500 e-mailů pouze devět žadatelů (například jeden jediný žadatel poslal 600 e-mailů). Celkový počet reálných uchazečů o termín tak byl pouze v řádu stovek. Poté, co zastupitelský úřad zabránil vícečetným žádostem z jedné e-mailové adresy, již počet žadatelů o registraci termínu výrazně nepřevyšoval kapacitu úřadu. Například dne 25. 1. 2019 přišlo toliko 250 registračních e-mailů, přičemž kapacita pro tento termín byla 160 míst. S ohledem na to je riziko, že se zájemci nepodaří registrovat v přiměřené době, velmi malé. Nadto zde existuje korektiv spočívající v tom, že zastupitelský úřad by v případě žadatele, který by doložil, že se v přiměřené době registrovat nemohl, upustil od povinnosti osobního podání žádosti o pobytové oprávnění. U dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny lze za nepřiměřenou dobu považovat období čítající několik měsíců. Žalobkyně však doložila pouhé dva neúspěšné pokusy v rámci jediného dne, nešlo tak o nepřiměřeně dlouhou dobu, a tudíž ani o *odůvodněný případ* dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Na podporu uvedených závěrů stěžovatel citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2019, č. j. 9 Azs 440/2018-44.

[8] Nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu spatřuje stěžovatel v tom, že soud nepřihlédl ke skutkovým okolnostem dne 31. 5. 2018, které tvořily podstatu sporu. Měl se zabývat tím, zda okolnosti nastalé dne 31. 5. 2018 představovaly *odůvodněný případ* pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Uvedeného dne zastupitelský úřad zrušil termín pro objednání kvůli vnějšímu zásahu do objednačního systému cizím subjektem. Po vypsání nového registračního kódu se žadatelé ještě téhož dne na stanovený počet volných míst registrovali. Z toho, že mezi nimi nebyli právě klienti zástupce žalobkyně, ještě nelze usuzovat na obecnou nefunkčnost objednačního systému. Smyslem zrušení předchozích registrací a vypsání nového termínu bylo napravit závadný stav zapříčiněný kybernetickým útokem zvenčí. Takový postup není libovolný či neracionální, což potvrdil i výše zmiňovaný rozsudek č. j. 9 Azs 440/2018 – 44.

[9] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že nové pravidlo znemožňující jednomu žadateli odeslat více než jeden registrační e-mail, bylo zavedeno dne 25. 1. 2019. Nepochybně jde o změnu k lepšímu, avšak ani tak není kapacita míst dostatečná. V tento den celých 36 % žadatelů nedosáhlo na registraci termínu k podání žádosti. Žalobkyně dále poukazuje na mezinárodní smlouvu mezi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o právní pomoci ve věcech občanských a trestních (vyhláška ministra zahraničních věcí č. 98/1984 Sb.), na jejímž základě mají občané Vietnamu zaručen volný přístup k orgánům ČR příslušným k řízení v rodinných věcech, tedy i k orgánům příslušným ve věci přijetí žádosti o pobyt za účelem sloučení rodiny. Neposkytnutí termínu žalobkyni k podání takové žádosti tak uvedenou smlouvu porušuje. Tvrzený korektiv, spočívající v možnosti zastupitelského úřadu v odůvodněných případech upustit od povinnosti osobního podání žádosti o pobytové oprávnění, nemá oporu ve znění Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003, o právu na sloučení rodiny (dále jen „směrnice o právu na sloučení rodiny“). Z žádného ustanovení této směrnice nevyplývá oprávnění českých orgánů podmiňovat podání žádosti o pobyt za účelem sloučení rodiny registrací v objednačním systému nebo prokazováním několikaměsíční marné snahy o takovou registraci.

[10] Žalovaný v replice opětovně citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 440/2018-44, který – byť se týkal žaloby na ochranu před nezákonným zásahem

zastupitelského úřadu – potvrdil, že objednáací systém přes e-mail nefunguje svévolně, diskriminačně, neprůhledně, neracionálně či neférově. Nejvyšší správní soud zde též konstatoval, že intervence soudu je namístě teprve v okamžiku, kdy sjednání termínu k podání žádosti o dlouhodobý nebo trvalý pobyt není v podstatě možné, popřípadě není možné v přiměřené době. To nebyl případ žalobkyně, která nebyla při sjednávání termínu úspěšná pouze dne 31. 5. 2018. Stěžovatel dále uvádí, že po zavedení opatření k vyloučení vícečetných žádostí jednoho uchazeče se počet neuspokojených žadatelů konstantně snižuje. Pokud se cizinec úspěšně neregistruje jeden měsíc, je velmi pravděpodobné, že bude úspěšný hned v následujícím termínu. Tvrzení žalobkyně o porušení bilaterální smlouvy uzavřené mezi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou je zavádějící. Tato smlouva primárně zaručuje rovný a nediskriminační přístup orgánů jedné strany k občanům druhého státu, kteří již žijí na jejím území. Není tedy použitelná na osoby, které se teprve snaží získat oprávnění k pobytu na území druhého smluvního státu. Nadto, řízení o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny není věcí rodinnou či pracovní, ale spadá pod oblast cizineckého práva, kterou předmětná smlouva neupravuje. Stěžovatel neshledává ani porušení směrnice o právu na sloučení rodiny, neboť z ní vůbec nevyplývá právo žadatele podat žádost v den, který si sám vybere. Podmínka osobní účasti při podání žádosti je v souladu s unijním právem. Možnost zastupitelského úřadu upustit v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti je korektivem, který naopak přispívá k naplnění požadavků dotčené směrnice.

[11] V dalším podání ze dne 10. 6. 2020 stěžovatel poukázal na rozsudky tohoto soudu ze dne 14. 11. 2019, č. j. 1 Azs 217/2019-32, a ze dne 12. 5. 2020, č. j. 5 Azs 456/2019-33, v nichž bylo rozhodováno ve skutkově i právně obdobných věcech. Tyto případy se rovněž týkaly specifické situace, která u zastupitelského úřadu nastala dne 31. 5. 2018, byť v obou případech soud prvního stupně žalobu zamítl a kasační stížnost tak následně nepodával žalovaný správní orgán, ale žalobci.

[12] Přípisem ze dne 29. 7. 2020 stěžovatel informoval, že žalobkyně podáním ze dne 7. 3. 2019 vzala svoji žádost o povolení k dlouhodobému pobytu zpět. V reakci na tento přípis Nejvyšší správní soud stěžovateli sdělil, že uvedená skutečnost (zpětvzetí žádosti o pobytové oprávnění ze strany žalobkyně) nemá bez dalšího vliv na řízení o kasační stížnosti, neboť jeho předmětem je přezkum zákonnosti rozsudku městského soudu. Jelikož však předmět správního řízení tímto odpadl, soud se stěžovatele dotázal, zda za daných okolností na projednání kasační stížnosti trvá. Stěžovatel přípisem ze dne 7. 8. 2020 sdělil, že na kasační stížnosti trvá.

[13] Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[14] Kasační stížnost je důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud předesílá, že skutkově i právně obdobnými případy na půdorysu totožných kasačních námitek se již v minulosti zabýval; na tuto judikaturu ostatně zcela přílehavě odkazuje i stěžovatel. Zmínit lze především rozsudek ze dne 14. 11. 2019, č. j. 1 Azs 217/2019-32 (všechna zde uvedená rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kterým Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti stěžovatele (žalovaného) za obdobných skutkových okolností (dva neúspěšné pokusy o registraci termínu k osobnímu podání žádosti o pobytové oprávnění ze dne 31. 5. 2018) zrušil rozsudek Krajského soudu v Ostravě a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V citovaném rozsudku se neztotožnil s názorem krajského soudu, že „*zvolený systém* [registrační systém pomocí e-mailu s unikátním

pokračování

alfanumerickým kódem – pozn. NSS] *neumožňuje způsob sjednání si termínu pro osobní podání lidsky důstojným způsobem v přiměřené době*“. Nevýznamnou skutkovou odlišností je pouze to, že oproti věci nyní projednávané v judikované věci žalobce (zastoupený týmž zástupcem jako nyní) žádal o vydání povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení rodiny, zatímco v nynějším případě žalobkyně žádala o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za stejným účelem.

[16] S ohledem na to, že nyní projednávaný případ se s výjimkou odlišného pobytového titulu, o nějž žádala žalobkyně v této věci, zásadně neliší od případu souzeného tímto soudem pod sp. zn. 1 Azs 217/2019, lze ze závěrů zde vyslovených vycházet, neboť Nejvyšší správní soud nenalézá žádný důvod pro to, aby se od těchto závěrů jakkoli odchýlil. Není přitom nezbytné podrobně opakovat argumentaci uvedenou v citovaném rozhodnutí, postačí pouze zrekapitulovat pro věc klíčové pasáže.

[17] V rozsudku č. j. 1 Azs 217/2019-32, Nejvyšší správní soud shrnul, že výklad pojmu „*odůvodněný případ*“ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců a podřazení zjištěného skutkového stavu tomuto pojmu je v obecné rovině věcí výkladu neurčitěho právního pojmu a jeho aplikace na zjištěný skutkový stav, nikoliv předmětem správního uvážení, a proto podléhá úplnému soudnímu přezkumu. Bude se tedy jednat především o situace, kdy by bylo trvání na osobním podání žádosti tvrdé a nerozumné. „[O]důvodněný případ“ *není redukován pouze na existenci omezení způsobených zdravotním stavem, ale může jít rovněž o situace, kdy je dostupnost zastupitelského úřadu objektivně velmi ztížena; lze uvažovat i o situaci, kdy samotný zastupitelský úřad může mít např. natolik závažné provozní problémy, že nebude možné jej osobně navštívit. V každém případě je ovšem třeba individuálně a zejména poctivě zvážit celkovou dobu, po kterou cizinec neúspěšně usiloval o sjednání termínu osobního podání žádosti, jakož i jiné důležité faktory (typ žádaného pobytového titulu, osoba žadatele, věk, zdravotní stav, rodinné pouto v ČR a mnoho jiných)*“ (viz bod [27] a [28] tohoto rozsudku a tam citovanou judikaturu).

[18] Z rozsudku č. j. 1 Azs 217/2019-32 se dále podává, že „[ž]alobce **neprokázal, že by byl dlouhodobě neschopen podat žádost o trvalý pobyt. Žalobce doložil dva neúspěšné pokusy o sjednání, které proběhly pouze během jednoho dne, přičemž druhý pokus o registraci mohl během tohoto dne žalobce využít jen proto, že první vlnu registrace musel zastupitelský úřad z důvodu vnějšího ovlivnění systému anulovat. Fakticky tak šlo pouze o jeden řádný pokus o sjednání termínu schůzky. Usilování žalobce o získání termínu schůzky tak v žádném případě nelze hodnotit jako nepřiměřeně dlouhé.** Současně Nejvyšší správní soud neshodil s názorem krajského soudu, že na základě zjištěných skutečností o fungování systému sjednávání schůzek, je nutno tento systém hodnotit jako netransparentní, nepředvídatelný a neumožňující následnou kontrolu. [...] Situace, která se v souvislosti se sjednáváním schůzek odehrála dne 31. 5. 2018, nebyla standardní, opakovaná, a tedy ve své podstatě nijak necharakterizovala daný systém sjednávání. Tento systém byl obecně (za standardních) podmínek nastaven tak, že uchazeči dopředu věděli o přesném datu a hodině, kdy bude zveřejněn nový alfanumerický kód. Obecné závěry krajského soudu, který na základě událostí ze dne 31. 5. 2018 dospěl k tomu, že systém nebyl transparentní a neumožňoval sjednat si schůzku lidsky důstojným způsobem v přiměřeném čase, tak nemohou obstát. Jednak proto, že z posouzení fungování systému v průběhu jednoho jediného dne nelze takto obecné závěry vůbec dovodit; dále pak situace vzniklá v tento den byla zcela nestandardní, a neodpovídala proto obecným charakteristikám systému tak, jak byl nastaven a jak následně též fungoval“ (zvýraznění přidáno NSS).

[19] Výše uvedené závěry lze bezpochyby aplikovat i v nyní souzeném případě. Žalobkyně rovněž nikterak nedoložila, že by nebyla dlouhodobě schopna podat žádost o dlouhodobý pobyt. Odkazovala pouze na dva neúspěšné pokusy o sjednání termínu k osobnímu podání žádosti z jediného dne, které se navíc odehrály v čase, kdy byly webové stránky zastupitelského úřadu napadeny zvenčí; jednalo se tedy o nestandardní situaci. Pouze na základě těchto okolností nelze

dovodit, že nastavení registračního systému odporuje požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu a neumožňuje žadatelům v přiměřeném časovém horizontu získat termín pro osobní podání žádosti, jak dovodil městský soud. K povaze objednávacího systému pro osobní podání pobytových žádostí v Hanoji se ostatně přiléhavě vyjádřil zdejší soud ve stěžovatelem opakovaně odkazovaném rozsudku č. j. 9 Azs 440/2018-44, který se zabýval zásahovou žalobou proti zastupitelskému úřadu. Nezákonný zásah byl spatřován v nepřidělení termínu k osobnímu podání žádosti dne 31. 5. 2018. V uvedeném rozsudku kasační soud uvedl, že „[z]e zjištěného skutkového stavu nevyplývá, že by tento systém fungoval svévolně, neprůhledně, diskriminačně, neracionálně či neférově. V případě stěžovatelů ani nelze hovořit o tom, že by jim tento systém dlouhodobě znemožňoval podat žádost o udělení povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu, neboť zásahovou žalobu podali již po dvou neúspěšných pokusech o sjednání termínu, které učinili v jeden den. Úkolem soudů ve správním soudnictví není předcházet budoucím a hypotetickým nezákonným zásahům. V projednávaném případě sice došlo k výpadku webových stránek žalovaného, kde byl zveřejněn alfanumerický kód, tento výpadek však žalovaný dostatečně vysvětlil tím, že se jednalo o cílený útok. Případné manipulaci a s ní spojeným znevýhodněním poctivých žadatelů žalovaný zabránil a podmínky pro žadatele narovnal tím, že žádosti o sjednání termínu podané při tomto výpadku anuloval a zveřejnil nový alfanumerický kód společně s novým termínem pro sjednávání termínů osobního podání žádosti. Ani tento postup nelze považovat za libovolný či neracionální, a tudíž za nezákonný ve smyslu vymezeném výše citovanou judikaturou.“

[20] Nejvyšší správní soud jen pro úplnost k námitkám žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti dodává, že sdílí názor stěžovatele, že dvoustranná smlouva o právní pomoci ve věcech občanských a trestních, uzavřená mezi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou, na posuzovaný případ nedopadá, neboť se netýká problematiky migrace a neupravuje proces získávání povolení k pobytu pro příslušníky smluvních stran. Obdobně je nedůvodné i tvrzení, že registrační systém nastavený zastupitelským úřadem odporuje směrnicí o právu na sloučení rodiny. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek tohoto soudu ze dne 12. 5. 2020, č. j. 5 Azs 456/2019-33, bod [14], v němž bylo vyloženo, že „[s]měrnice zavazuje pouze co do výsledku, nikoliv prostředků zvolených k realizaci daných cílů. Nicméně postup zastupitelského úřadu tyto požadavky naplňuje, a bylo tomu tak i v případě mimořádného postupu dne 31. 5. 2018. Stěžovatelka však argumentuje zcela obecným tvrzením, že jakýkoliv postup zastupitelského úřadu, jenž žadateli nezaručí poskytnutí termínu, je rozporný. V tomto stěžovatelce nelze přisvědčit. Zastupitelský úřad není povinen zaručit žadateli poskytnutí termínu ihned při jeho prvním pokusu o registraci. Objektivně legitimní je pro žadatele očekávat, že jim úřad umožní registraci v přiměřené době (...) Všichni žadatelé jsou ve stejné výchozí pozici, mají veškeré potřebné informace k registraci a současně jsou si vědomi, že zastupitelský úřad nemůže najednou pojmout všechny zájemce, kterých se pravidelně hlásí více, než jaká je kapacita úřadu. Registrace pak probíhá jako jakási ‚časová soutěž‘, tudíž je na žadatelích, aby se pokusili zaregistrovat co nejdříve, tj. v řádu minut a sekund od zveřejnění alfanumerického kódu; při takto velkém zájmu nelze očekávat, že bude volná kapacita ještě několik hodin po zahájení dané registrační vlny (jako se pokusila zaregistrovat i stěžovatelka). Nejvyšší správní soud opakovaně vyložil, že omezení kapacit je při zachování umožnění registrace v přiměřené době souladné se Směrnicí (např. v rozsudku NSS ze dne 30. 8. 2012, č. j. 8 As 90/2011-62). Možnost registrace v přiměřené době je pak zaručena případným upuštěním od povinnosti osobního podání ve výjimečných případech, kdy se žadatelům ani přes velkou snahu opakovaně (tj. několikrát) nepodařilo registraci stihnout před naplněním kapacity úřadu.“

[21] S ohledem na skutková zjištění učiněná v souzené věci tak lze shrnout, že názor městského soudu na fungování systému sjednávání termínů pro osobní podání žádosti je mylný. Založil-li městský soud svůj závěr o nutnosti vyhovění žádosti žalobkyně o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti právě na tvrzení o nemožnosti sjednat si termín k osobnímu podání žádosti o pobytový titul lidsky důstojným způsobem v přiměřeném čase, nemůže ze všech shora uvedených důvodů takový závěr obstát.

pokračování

[22] Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek městského soudu proto podle § 110 odst. 1, věty první s. ř. s. zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[23] Městský soud bude v dalším řízení vázán právním názorem o neexistenci deficitů systému sjednávání termínů pro osobní podání žádosti, které by v případě žalobkyně měly bez dalšího vést k upuštění od tohoto osobního podání, vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). S ohledem na to, že stěžovatel soud informoval o zpětvzetí žádosti žalobkyně o povolení k dlouhodobému pobytu (viz odstavce [12] výše), čímž odpadl předmět správního řízení, musí městský soud rovněž v dalším průběhu řízení ověřit, zda stěžovatel již v mezidobí na zpětvzetí žádosti odpovídajícím způsobem procesně reagoval [viz § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu, ve spojení s § 90 odst. 4 téhož zákona], případně zda žalobkyně na podané žalobě trvá, a zda jsou tak splněny podmínky řízení o žalobě proti rozhodnutí o rozkladu. Jak již Nejvyšší správní soud informoval stěžovatele, samo zpětvzetí pobytové žádosti ze strany žalobkyně nemohlo mít bez dalšího vliv na řízení o kasační stížnosti, neboť jeho předmětem byl napadený rozsudek městského soudu, který byl zdejší soud nucen z důvodu jeho objektivní nezákonnosti zrušit.

[24] V novém rozhodnutí ve věci městský soud podle § 110 odst. 3, věty první s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. listopadu 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu